

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 08.11.2021
Sirküler No : 2021/124

İHRACATI GELİŞTİRME ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA 7341 SAYILI KANUNLA YAPILAN VERGİSEL DÜZENLEMELER

İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE veya Şirket), 14 Ekim 2021 tarihinde sadece ihracatçıların erişimine açık, ihracatçıların finansmana erişiminde teminat sorununu ortadan kaldırmayı amaçlayan bir fon olarak kurulmuştur.

İGE aracılığıyla, teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkanlarından yeterince yararlanamayan ihracatçıların krediye erişimlerinin kefalet suretiyle sağlanması öngörülmektedir.

İGE ile "İhracata Yönelik Büyüme Modeli" hedefi doğrultusunda ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler ile uğraşan firmalara yönelik ihtisaslaşmış bir "İhracat Kredi Garanti Fonu" oluşması, küçük ölçekli firmaların da ihracat kredisi bağlamında finansmana erişimlerinin kolaylaştırılması ve ihracatın tabana yayılarak ihracat hacminin sürdürülebilir şekilde artırılması amaçlanmaktadır.

Şirket, öncelikle 10 milyon TL sermaye ile Türkiye İhracatçıları Meclisinin (TİM) yüzde 95 (9 milyon 500 bin lira) Eximbank'ın yüzde 5 (500 bin lira) ortaklığı ile kurulmuş olup Ticaret Bakanlığı, İlerleyen dönemde 61 ihracatçı birliğinin de gerekli sermaye katkısı ile şirkete ortak olması yönünde kanun çalışmalarının devam ettiğini duyurmuştu. ([Ticaret Bakanlığı Açıklaması](#))

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2020 yılında 10,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.658 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 91.054 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

1. İHRACATI GELİŞTİRME A.Ş.'nin GELİRLERİNE VE SERMAYESİNE İLİŞKİN OLARAK YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER:

7341 sayılı “[Türkiye İhracatçılar Meclisi İle İhracatçı Birliklerinin Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)” (Kanun) ile İGE sermayesine ihracatçı birliklerinin sermaye desteği sağlanmış bulunmaktadır.

Kanun 4 Kasım 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmış ve aynı gün yürürlüğe girmiştir.

Kanunun 1 inci maddesi ile, **ihracatçı birliklerinin gelirlerini düzenleyen 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca, İGE’ye sermaye olarak aktarılmak üzere, ihracat işlemleri üzerinden FOB bedelin onbinde üçüne kadar Ticaret Bakanlığınca belirlenecek oranda ek nispi ödeme kesintisi yapılacaktır.** Yine İGE sermayesine eklenmek üzere, hizmet sektörleri için on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin on katına kadar Ticaret Bakanlığınca yıllık cirolara göre belirlenen tutarda ilave yıllık aidat tahsil edilecektir.

Bu değişikliklerden önce, ihracatın geliştirilmesi ve Türk malı algısının dünya pazarlarında güçlendirilmesini teminen **TİM nezdinde oluşturulan Türkiye Tanıtım Grubuna** aktarılmak üzere, ihracat işlemleri üzerinden **FOB bedelin onbinde üçüne kadar** Ticaret Bakanlığınca belirlenen oranda kesinti yapılmaktaydı. Bu hüküm yürürlükten kaldırılarak, yerine İGE’ye aktarılmak üzere yukarıda belirtilen aynı orandaki kesintinin yapılması hükme bağlanmıştır.

Ayrıca değişiklikten önce hizmet sektörü¹ için giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin brüt tutarı ile bu tutarın **beş katı arasında** belirlenen tutarda tahsil edilmekteydi. Yapılan değişiklikle nispi aidat üst sınırı **asgarî ücretin on katına çıkarılmış ve bunun cirolara göre belirlenmesi esası getirilmiştir.**

Diğer taraftan, Kanunun 2 nci maddesi ile 5910 sayılı Kanuna geçici 3 üncü madde eklenmiştir. Buna göre;

- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte (4.11.2021’de) TİM nezdinde faaliyet göstermekte olan Türkiye Tanıtım Grubunun tasfiyesi ile varlıklarının kısmen ya da tamamen İGE sermayesine eklenmek üzere aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar Ticaret Bakanlığınca belirlenecektir.
- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ihracatçı birliklerinin yedek akçe hesaplarında bulunan meblağlar Ticaret Bakanlığınca belirlenen tutarda İGE sermayesine eklenmek üzere sermaye taahhüdü ödemesi olarak aktarılacaktır.

Yapılan değişiklikleri özetlemek gerekirse;

- 2018 yılından beri TİM nezdinde faaliyet gösteren Türkiye Tanıtım Grubunun tasfiyesine ve varlıklarının İGE’ye aktarılmasına karar verilmiştir.

¹ Kanunun 1 inci maddesi ile “Hizmet sektörü” ibaresi “Hizmet sektörleri” şeklinde değiştirilmiştir.

- Türkiye Tanıtım Grubuna aktarılmak üzere ihracat işlemlerinde FOB bedelin onbinde üçüne kadar yapılmakta olan kesinti kaldırılarak, bunun yerine İGE'ye aktarılmak üzere aynı oranı geçmemek üzere Ticaret Bakanlığınca belirlenecek oranda kesinti yapılacaktır. Bu kesinti, lağvedilen Türkiye Tanıtım Grubu için yapılan kesintinin yerine **ikame olarak** öngörüldüğünden ilave bir maliyet yaratmayacağı, hatta özellikle teminat mektubu masraflarından kurtulacak olan ihracatçıların kredi maliyetlerinde bir miktar düşüşe imkân sağlayacağı öngörülmektedir.
- Hizmet sektörleri için aylık asgarî ücretin on katına kadar Ticaret Bakanlığınca yıllık cirolara göre belirlenen tutarda ilave yıllık aidat tahsil edilecektir. "Hizmet **sektörü**" ifadesi, pek çok alt sektörü içeren geniş yelpazeli faaliyet alanlarını kapsadığı gerekçesiyle "hizmet **sektörleri**" olarak değiştirilmiş ve hizmet sektörlerinde mal sektöründe olduğu gibi gümrük kapılarından fiziken çıkan bir ürünün mevcut olmaması nedeniyle aidata esas bazın belirlenmesinde ihracat bedeli yerine cironun esas alınması esasına geçilmiştir.
- İhracatçı birliklerinin yedek akçelerinde bulunan meblağlar da sermaye olarak İGE'ye aktarılacaktır.

2. İHRACATI GELİŞTİRME A.Ş. 'NE SAĞLANAN VERGİSEL AVANTAJLAR :

7143 sayılı Kanunla İGE'ye yönelik vergisel avantajlar da düzenlenmiştir. Bu avantajlar aşağıda kısaca açıklanmıştır.

2.1. Kurumlar Vergisi Muafiyeti Tanınmıştır:

Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe giren 12 nci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmek suretiyle İGE'ye kurumlar vergisi muafiyeti tanınmıştır:

"p) 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında ihracatçılar lehine münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek amacıyla kurulan kurumlar."

İGE, 5910 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında ihracatçılar lehine münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek amacıyla kurulan bir kurum olduğundan bu muafiyetten yararlanacaktır.

2.2. İhracatı Geliştirme A.Ş. Gelirleri Üzerinden Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci Maddesi Kapsamında Stopaj Yapılmayacaktır:

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu (GVK)'nun geçici 67 nci maddesi ile 31/12/2025 tarihine kadar uygulanmak üzere, bazı menkul sermaye iradı ve menkul kıymet alım satım kazançları için stopaj yoluyla özel bir vergileme öngörülmüştür.

Söz konusu maddenin 5 inci fıkrasında, gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, **vergiden muaf olup olmaması** ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmasının bu maddenin (1), (2), (3) ve (4)

numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak stopajı (diğer -özel- kanunlarda yer alan istisna veya muafiyet hükümlerinin açık olarak kesinti suretiyle ödenen vergileri de kapsama almadığı durumlar dahil) önlemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Ancak bunun çok sınırlı bir istisnası olup, ilgili fıkroda 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamına giren kurumlar ile Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan borsa yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının elde ettikleri kazançlar üzerinden (1) ve (4) numaralı fıkralar uyarınca tevkifat yapılmayacağı belirtilmektedir.

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin (5) numaralı fıkrasında yer alan “(1) bendi” ibaresi “(1) ve (p) bentleri” şeklinde değiştirilerek, İhracatı Geliştirme A.Ş.nin gelirleri üzerinden GVK’nın geçici 67 nci maddesi kapsamında stopaj yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

2.3. İhracatı Geliştirme A.Ş.nin Kredi Teminatlarına İlişkin İşlemlerinde Düzenlenen Kâğıtlar Damga Vergisinden İstisna Edilmiştir:

Bilindiği gibi, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tabloda damga vergisinden istisna edilen kâğıtlar yer almaktadır.

Kanunun 4 üncü maddesi ile Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “V-Kurumlarla ilgili kâğıtlar” başlıklı bölümünün (22) numaralı fıkrasında yer alan “Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 24 numaralı bendinde” ibaresi “13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde” şeklinde değiştirilerek İhracatı Geliştirme A.Ş. nin kredi teminatlarına ilişkin işlemlerinde düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna edilmiştir.

Bu suretle 22 numaralı fıkradaki mülga Kurumlar Vergisi Kanununa yapılan atıf da düzeltilmiş olmaktadır.

2.4. Kredi Teminat İşlemleri KDV’den İstisna Edilmiştir:

Kanunun 6 ncı maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (e) bendinde yer alan “Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (24) numaralı bendinde” ibaresi “5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde” şeklinde değiştirilerek, İhracatı Geliştirme A.Ş. nin kredi teminat işlemleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

2.5. İhracatı Geliştirme A.Ş Tarafından Verilecek Kefaletler Harçtan İstisna Edilmiştir :

492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca, Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından verilecek kefaletler harçtan müstesnadır.

Kanunun 5 inci maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “*Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi*” ibaresi “*Kredi Garanti Fonu Anonim Şirketi ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde belirtilen kurumlar*” şeklinde değiştirilerek, ihracatı geliştirme a.ş tarafından verilecek kefaletler harçtan istisna edilmiştir.

Saygılarımızla.